

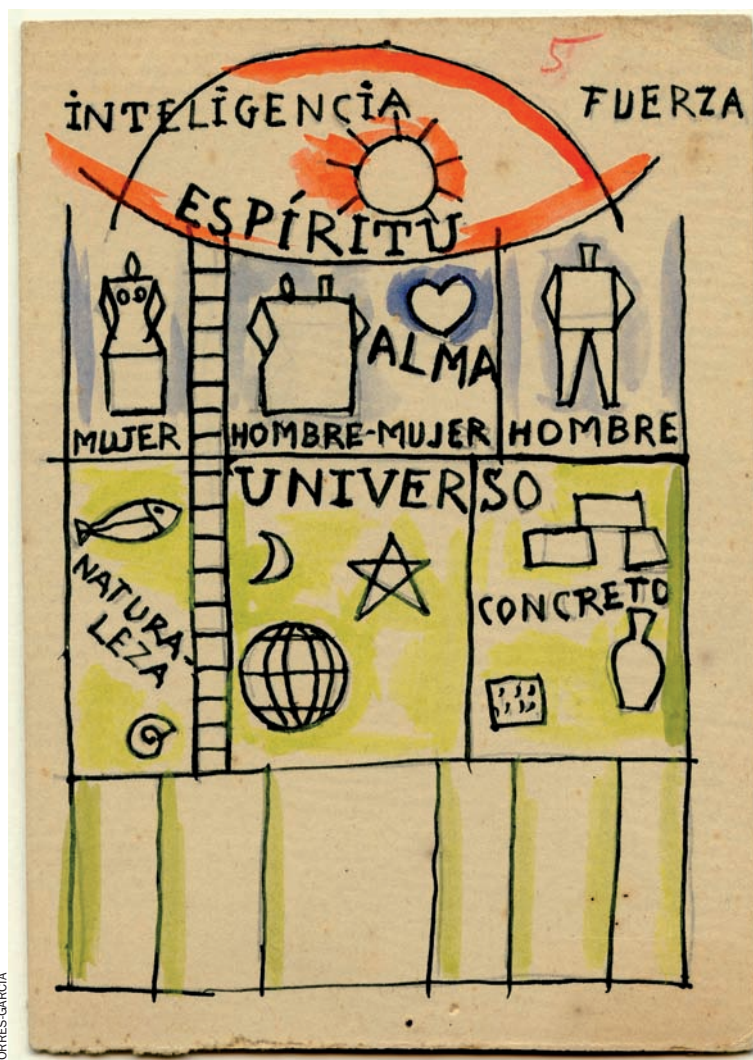
Torres-García, entre raó i natura

“Torres-García a les seves cruïlles” reuneix més de vuitanta obres, principalment dibuixos, molts dels quals inèdits, de la col·lecció Alejandra, Aurelio i Claudio Torres, a més de pintures i construccions en fusta. La mostra explora el procés creatiu de l'artista uruguaiano-català, des dels orígens modernistes i el pas pel noucentisme, fins a la consagració com un dels pioners de les avantguardes.

L'exposició recorre una trajectòria que abasta la primera meitat del segle XX. Joaquim Torres-García (Montevideo, 1874-1949), format a la Barcelona modernista, va ser una figura clau del moviment noucentista. Des de Catalunya va emprendre un camí que el portà a convertir-se en un dels pioners de l'abstracció geomètrica, juntament amb artistes com ara Mondrian, Van Doesburg i Héllion.

El propòsit de la mostra –que s'articula com una successió de cruïlles marcades per opcions que sovint la historiografia considera oposades– és d'aproximar el visitant al procés creatiu de l'artista; i d'analitzar com, enfrontat a aquestes cruïlles, Torres-García s'endinsa pels nous camins sense abandonar aquells pels quals ja havia transitat. La voluntat de sumar dualitats o pols oposats es converteix en un tret clau d'una obra on s'integren raó i natura, abstracció i primitivisme, l'etern i el temporal, el classicisme i la modernitat. Seguint els passos de l'artista al llarg d'un camí creatiu que recorre la primera meitat del segle XX, l'exposició explora el contrast i la síntesi, o equivalència profunda, entre la *bellesa clàssica* i la *bellesa moderna*.

La primera part de la mostra exhibeix el període de formació. Les cruïlles o pols d'aquest període es corresponen amb

TORRES-GARCÍA

Sense títol, 1933.

certs moments concrets de la seva vida, com ara els anys passats a Barcelona i Nova York. L'exposició mostra com Torres-García evoluciona cap al classicisme sense abandonar l'aposta inicial pel modernisme. També explica com integra la seva visió de la vida urbana i explora la dualitat entre contemporaneïtat i classicisme. En la segona, dedicada als anys de plenitud, s'analitzen els mites i les idees fonamentals de la seva poètica: la Natura, la Raó i el mite de l'Atlàntida.

Quan el 1912 Prat de la Riba li encarrega la decoració del Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, un treball que el mantindrà ocupat durant més de cinc anys, Torres-García es converteix en una figura fundacional del noucentisme. En tornar a la pintura de cavallet, el 1916, la seva obra incorpora les noves tendèn-

cies avantguardistes que en aquell moment sacsegen Barcelona. D'ençà que el 1920, a cinquanta anys, abandona Catalunya, la seva vida és marcada per continus desplaçaments entre Amèrica i Europa. Del 1920 al 1922, s'instal·la a Nova York i, després, a Florència. A París hi arriba el 1926 i hi viu sis anys decisius. Finalment, després d'estar-se un temps a Madrid (1932-1934), torna a Montevideo, des d'on contribueix a irradiar la modernitat a tot el continent sud-americà.

Feliu Vila

“Torres-García a les seves cruïlles”. Museu Nacional d'Art de Catalunya, fins l'11 de setembre.